

NUTQ FAOLIYATINING TURLARINI O'RGATISH

Andijon Davlat Chet tillari instituti
Roman-German va Slavyan tillari
Fakulteti ilmiy rahbar: **Qodirova**
Nargizaxon nemis tili yo'nalishi
401-guruh talabasi **Abdujalilova**

Xosiyatxon

+998 93 082 03 29

xosiyatxonabdujalilova101@gmail.com

Annotatsiya:

Ushbu maqolada nutq faoliyati turlarining (tinglash, gapirish, o'qish, yozish) mohiyati, ularni o'rgatish metodikasi va innovatsion yondashuvlar haqida so'z boradi. Har bir faoliyat turi alohida tahlil qilinib, ularni integratsiyalashgan holda o'qitish zarurligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar :

O'zbekcha: nutq faoliyati, tinglab tushunish, gapirish, o'qish, yozish, metodika, ta'lim, innovatsiya, til o'rgatish.

Аннотация:

В данной статье рассматриваются виды речевой деятельности (аудирование, говорение, чтение, письмо), методика их преподавания и инновационные подходы. Каждый вид деятельности анализируется отдельно, обосновывается необходимость интегрированного обучения.

Ключевые слова:

речевая деятельность, аудирование, говорение, чтение, письмо, методика, обучение, инновация, изучение языка

Annotation:

This article discusses the types of speech activity (listening, speaking, reading, writing), teaching methods, and innovative approaches. Each type is analyzed separately, and the need for integrated instruction is substantiated.

Keywords:

Inglizcha: speech activity, listening, speaking, reading, writing, methodology, education, innovation, language learning

Nutq faoliyatini integratsiyalashgan holda o'rgatish

Nutq faoliyati turlarini alohida emas, balki o'zaro bog'liq va uyg'un holda o'rgatish juda samarali. Masalan, o'quvchi matnni o'qib, uni tinglaydi, mazmunini aytib beradi va yozma shaklda bayon qiladi. Bunday integratsiyalashgan yondashuv til o'rganish jarayonini yanada jonli va amaliy qiladi. Bu usul tilni real kommunikativ kontekstda qo'llashga yordam beradi.

Nutq faoliyatini o'rgatishda innovatsion metodlar

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT): audio/video darsliklar, interaktiv taxtalar, onlayn platformalar.

Interaktiv metodlar: klaster, insert, aqliy hujum, "Fikrlar daraxti", "B-B-B" usuli.

Loyihaviy yondashuv: o'quvchilar o'zlari mustaqil loyiha yaratadi, so'zlashadi, yozadi va taqdim qiladi.

Nutq faoliyatining rivojlanishini baholash

Baholashda quyidagi mezonlar muhim:

Fikr ifodasining aniqligi va izchilligi.

Grammatik to'g'rilik.

So'z boyligi.

Intonatsiya, talaffuz, muloqot uslubi.

Yozma nutqda – imlo va punktuatsiya xatolari mavjudligi.

Baholashda diagnostik testlar, suhbat, yozma ishlanmalar, bahs va prezentatsiyalar ishlatiladi.

Xulosa

Nutq faoliyatini o'rgatish – bu o'quvchini to'laqonli kommunikativ shaxs sifatida shakllantirish jarayoni. Har bir faoliyat turi muhim bo'lib, ular birgalikda til ko'nikmasining asosini tashkil etadi. Integratsiyalashgan yondashuv, innovatsion metodlar va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim orqali o'quvchilarda mustahkam, samarali va ijodiy nutq ko'nikmalari shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdullayeva N. "O'zbek tilini o'qitish metodikasi". – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
2. Karimov S. "Til o'rganishning nazariy va amaliy asoslari". – Samarqand: Ilm ziyo, 2019.
3. Norqulova D. "Nutq madaniyati va uni shakllantirish yo'llari". – Toshkent: Fan, 2021.
4. Galskova N.D., Gez N.I. "Teoriya obucheniya inostrannym yazykam". – Moskva: Akademiya, 2006.
5. Muxtarovna, Q. N. (2025, March). Nemis va o'zbek tillari misolida komplimentning tilshunoslik va madaniyatshunoslikdagi o'rni. In Uz Conferences (Vol. 1, No. 2).
6. Akbaralievna, N.G. (2024). Tarjimaadagi til va madaniyat muvofiqligi. Pedagog, 7 (9), 135-137.